

Samråd samer

	Punkt 1-7
Plats	Videomöte, kl 15.00-16.50
Närvarande	Representanter från regionen Representanter för samerna

1. Val av justeringsperson

Samrådet väljer en representant att tillsammans med ordförande justera sammanträdesanteckningarna. Justeringen sker digitalt.

2. Information från Kunskapsnätverket för Samisk Hälsa (Tid: kl 15.05-15.20)

Länskoordinator för "Kunskapsnätverket för samisk hälsa" informerar om aktuella frågor inom nätverket.

Huvudkoordinator kommer att gå vidare till annat jobb och en rekrytering pågår av hennes efterträdare.

Kunskapsnätverket har beviljats ytterligare medel från Socialstyrelsen för en 3-årsperiod, under vilken medel kommer att betalas ut årsvis. Inom region Västerbotten finns följande prioriteringar;

- Anställa en utvecklingsstrateg /informatör på 20 %, som ska utbilda i samisk kulturförståelse. (Fr.o.m 1 sept)
- Revidera de digitala utbildningar som bl.a finns på lärande region
- Revidera strategin samisk hälsa
- Arbeta med kurser i MHFA /Första hjälpen psykisk hälsa
- Samisk ingång i den digitala vården

Sanks

Region Västerbotten, Region Dalarna, Region Jämtland Härjedalen och Region Norrbotten har samarbetsavtal med Samisk nasjonalt kompetansesenter psykisk helsevern og rus, Sanks, i Norge. Sanks erbjuder utredning och behandling av barn, ungdomar och vuxna med psykisk ohälsa eller beroendeproblematik. Dessutom har Sanks i särskilt uppdrag att tillhandahålla likvärdig vård till den samiska befolkningen.

Revidering av regionens avtal med Sanks gjordes ifjol, och i samband med denna tydliggjordes även att det i remissförandet ska framgå ett betalningsansvar.

Ett antal filmer har tagits fram om verksamheten vid Sanks. På samrådet visas filmen "Vård på Sanks- hur går det till?" där både remittering, vård och behandling presenteras. Vården som ges vid Sanks skiljer sig från annan psykiatrisk vård genom att den ges på det samiska språket samt är

Samråd samer

kultursensitiv. Vissa delar i behandlingen kan genomföras digitalt men oftast rekommenderas patienterna att komma till Sanks för att göra utredningar, som då ofta görs i komprimerad form.

Under 2023 har region Västerbotten remitterat 6 patienter till SANKs, varav 1 ungdom. I Västerbotten kan remittering göras både från psykiatri och primärvården.

Beslut:

Informationen är delgiven.

Länkar till de filmer som tagits fram inom Kunskapsnätverket om Sanks skickas ut med sammanträdesanteckningarna.

3. Samråd: Förslag mål och riktlinjer 2024-2026

I dokumentet mål och riktlinjer ingår aktiviteter för alla nationella minoriteter, men något fler för samerna, sverigefinnarna och tornedalingar. Arbetet med att ta fram ett nytt dokument för mål och riktlinjer pågår och i processen har bland annat en workshop genomförts vid det gemensamma samrådet den 25 mars.

Vid workshopen framkom följande prioriterade områden för 2024-2026;

- Ökad delaktighet i samråd
- Skyltning
- Konst och utsmyckning

I förslaget finns samrådets synpunkter inarbetade och detta kommer nu hanteras i respektive samråd, innan det går till Hälso- och sjukvårdsnämnden för beslut.

Uppföljning av mål och riktlinjer föreslås ske i slutet av 2026 och revidering sker vid behov.

Vid samrådet presenteras förslaget och följande synpunkter lämnas;

- Under ändamålet ” **Inflytande, delaktighet och samråd**” föreslås ett tillägg i aktiviteten under målet ”Ökad dialog och samråd med ungdomar”. Ordet ”ungdomar” läggs till i texten ”Ha samråd med *ungdomar/* ungdomsföreningarna enskilt för att underlätta för dem att lämna synpunkter, gärna i samband med deras egna föreningsmöten.
- Under ändamålet ” **Språk och kultur**”, behöver aktiviteten under målet ”Främja de nationella minoritetsspråken och kulturen”, särskilt för barn och unga” förtydligas. I aktiviteten anges ”*Stödja språkbad* och kulturella aktiviteter, särskilt för barn och unga” och givet de förändrade reglerna kring hur statsbidragen får nyttjas, behöver formuleringen ses över.

Samråd samer

- Under ändamålet "**Språk och kultur**" finns aktiviteten "inköp av språkpaket för barn" på samiska, finska och meänkieli, och vikten av att köpa in böcker på samtliga samiska varieteter framförs.

Underlag

- Förslag till mål och riktlinjer 2024-2026

Beslut:

Samrådet föreslår ändringar i förslag till Mål och riktlinjer för åren 2024 -2026 enligt ovan.

4. Information regionens kulturplan

Kulturchefen informerar kort om att kulturplanen håller på att översättas till de olika samiska språken. Då Joakim inte har möjlighet att vara med på hela samrådet kommer kulturplanearbetet istället att presenteras vid höstens samråd.

5. Information om konst/utsmyckning av regionens lokaler

Konstintendenten informerar om hur regionen arbetar med konst och utsmyckning av regionens lokaler samt vilka regler som regionen har att förhålla sig till inom området.

I region Västerbotten är uppdraget att konsten ska;

- bidra till ett rikt kulturliv, en ökad kulturell delaktighet och en attraktiv livsmiljö i hela länet
- bidra med inspirerande miljöer, att tillgängliggöra samtida konst samt att stödja professionellt verksamma konstnärer
- den offentliga konsten är avsedd att finnas tillgänglig för allmänhet, patienter och personal i Regionens lokaler och verksamheter

Konst är en investering och avskrivs inte med tiden. Regionen köper årligen in 200 verk i snitt och konstsamlingen har idag ca 19 000 registrerade verk. den konst som finns i regionens ägo ska vårdas, tillgängliggöras och är en del av vårt gemensamma kulturarv. Ca 3 000 konstnärer är representerade, varav ca 75 % är män och ca 10 % från Västerbotten. Regionen har många ytor att placera konst på.

Det finns en procentsregel som styr hur mycket pengar som ska gå till fast konst i ett byggprojekt. Sedan 1930-talet har i genomsnitt 1% av investeringsbudgeten gått till konstnärlig utsmyckning/gestaltning i/intill offentliga byggnader i Sverige. 1969 fattade landstingsfullmäktige ett principbeslut att 1%-regeln ska tillämpas vid nybyggnationer. Syftet med regeln är att ge offentliga miljöer estetisk utformning och konstnärer arbete.

Kort presentation ges av de kriterier som går igenom vid inköp av ny konst. Det finns många aspekter att ta hänsyn till när ny konst ska placeras i allmänna

Samråd samer

lokaler, exempelvis säkerhet, hygien, önskemål, betraktarens tillstånd, ljusförhållanden, färgsättning m.m. Regionens konst måste också förvaras och omhändertas på ett bra sätt.

Regionen har en del konstverk från konstnärer inom de nationella minoritetsgrupperna. Ett sätt att bättre synliggöra konsten är att skylta upp konstverken.

Underlag:

- PPT-presentation "Konsten i region Västerbotten".

6. Ekonomisk uppföljning av statsbidrag för nationella minoriteter

En genomgång görs av den ekonomiska rapportering som skickats ut med handlingarna inför samrådet. Den ekonomiska rapporteringen är tom 3 maj 2024 och av årets statsbidrag på 250 tkr finns 179 336 kr kvar.

Enligt uppgift har samtliga medel för 2023 förbrukats och vid samrådet uppmärksammas att det finns ett fel i redovisningen då det bla finns en budgetpost som heter "kvarvarande medel från 2023" på 62 887kr.

Samrådet diskuterar även de sparade medel som finns kvar för samerna och sverigefinnarna. Frågor ställs kring på vilket sätt dessa medel kan använda och hur det nya regelverket för hur statsbidraget får användas ska tillämpas.

Beslut:

Sekreteraren får i uppdrag att kontrollera redovisningen och bifoga en ny ekonomisk rapport tillsammans med sammanträdesanteckningarna.

Vidare ska även det beslutade regelverket för hur statsbidraget får nyttjas i regionen skickas ut till samrådets representanter.

7. Övriga frågor*Planering höstens samråd*

Enligt den mötesplanering som tidigare tagits fram ska ett öppet samråd hållas på plats i Lycksele fredagen den 30 augusti kl 15-17.

Frågan väcks om det finns anledning att byta tid och eventuellt datum för detta samråd då det ligger sent på en fredag eftermiddag.

Beslut:

Samrådet beslutar att tidigarelägga mötet till kl 13-15 och att kvarstå med bestämt datum, dvs den 30 augusti.

Språknätverket Miessie

Samråd same

En fråga lyfts om det samiska språknätverket Miessie, hur arbetet kring detta sker i regionen?

Då inget svar kan ges vid samrådet, sker återkoppling i frågan vid kommande samråd.